

Sygn. akt III AUa 1226/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2018 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun (spr.)

Sędziowie: SSA Irena Różańska-Dorosz

SSO del. Artur Tomanek

Protokolant: Robert Purchalak

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku E. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 lutego 2017 r. oraz od wyroku uzupełniającego tego Sądu

z dnia 25 kwietnia 2017 r. sygn. akt VIII U 549/16

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddziału we W. z 2 marca 2016 r. i przyznał wnioskodawcy E. J. prawo do emerytury pomostowej.

Na skutek wniosku organu rentowego o uzupełnienie powyższego wyroku w zakresie dotyczącym daty początkowej przyznania świadczenia Sąd Okręgowy, wyrokiem z 25 kwietnia 2017 r., uzupełnił wyrok z 14 lutego 2017 r. i ustalił datę początkową prawa do emerytury wnioskodawcy na 8 kwietnia 2016 r.

Powyższe orzeczenie Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Ubezpieczony E. J. urodził się (...) i obecnie ma 61 lat.

W okresie od 18 września 1979 r. do 6 września 1991 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) we W. na stanowisku wiertacza - strzałowego. Z tego tytułu, w dniu 16 marca 2000 r., pracodawca wystawił świadectwo pracy w szczególnych warunkach na podstawie wykazu A, dział I, poz. 3, pkt 6

stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministerstwu Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, w których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W powyższym zakładzie pracy ubezpieczony zajmował się pracami wyburzeniowymi – wyburzał domy, kominy, mosty oraz niwelacją terenów przy pomocy materiałów wybuchowych. Praca wiertacza polegała na wierceniu otworów strzałowych w gruncie (betonie, żelbecie, cegle, skale), który jest do wyburzenia, przy pomocy wiertarki pneumatycznej, a następnie na załadunku w wywiercone otwory materiałów wybuchowych i dokonaniu odstrzału. Praca ta niczym nie różni się od pracy wiertacza pracującego pod ziemią w kopalniach odkrywkowych. Z tytułu wykonywanej pracy E. J. otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Następnie E. J. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 19 marca 1997 r. do 30 kwietnia 2001 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O. na stanowisku wiertacza - strzałowego.

W 1981 r. ubezpieczony ukończył kurs strzałowych, konwojentów i wydawców materiałów wybuchowych w górniczych zakładach odkrywkowych. W 1998 r. ubezpieczony uzyskał kwalifikacje do zatrudnienia na stanowisku wydawcy materiałów wybuchowych, maszynisty wiertnicy oraz strzałowego w odkrywkowych zakładach górniczych.

W okresie od 1 października 2001 r. do 30 kwietnia 2005 r. oraz od 14 listopada 2005 r. do 31 sierpnia 2006 r. ubezpieczony zatrudniony był również w Przedsiębiorstwie (...) we W. na stanowisku wiertacza - strzałowego w pełnym wymiarze czasu pracy.

W powyższych zakładach ubezpieczony wykonywał takie same prace jak w Przedsiębiorstwie (...) we W. z tym, że z przewagą robót w kopalniach odkrywkowych i kamieniołomach. Otrzymywał tam odzież ochronną i posiłki regeneracyjne.

Następnie w okresie od 15 listopada 2006 r. do 31 grudnia 2006 r., od 2 stycznia 2007 r. do 31 stycznia 2007 r. oraz od 1 marca 2007 r. do 7 kwietnia 2016 r. E. J. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Budowlano- (...) P. I. na stanowisku pracownika ogólnobudowlanego.

Ponadto w okresie od 26 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. E. J. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) we W. na stanowisku wiertacza - strzałowego. Wykonywał tam takie same prace, jak w Przedsiębiorstwie (...) we W. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w O.. W dniu 21 marca 2016 r. pracodawca ubezpieczonego zgłosił do organu rentowego wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w okresie od 26 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Obecnie E. J. jest bezrobotny.

Współpracownikom E. J. - Z. S. oraz A. H., którzy wykonywali taką samą pracę, organ rentowy przyznał emeryturę pomostową po zaliczeniu tej pracy do pracy w szczególnych warunkach.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że odwołanie E. J. zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ten, przytaczając treść art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wskazał, że w realiach niniejszej sprawy bezsporne było, że ubezpieczony E. J. spełnia przesłanki z pkt 1, 3 i 4, ponieważ urodził się po 31 grudnia 1948 r., osiągnął wiek 60 lat oraz posiada ponad 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Według Sądu rozważyć należało pozostałe przesłanki, które zostały zakwestionowane przez organ rentowy. Na wstępie należy zaznaczyć, że w bez wątpienia E. J. spełnia również przesłankę z pkt 7, tj. nastąpiło rozwiązanie z nim stosunku pracy. Ubezpieczony udowodnił przedłożonym świadectwem pracy, że jego stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą (...) P. I. ustał na mocy porozumienia stron w dniu 7 kwietnia 2016 r. Ponadto z przesłuchania E. J. wynika, że obecnie jest on zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy. Omawiając spełnienie przesłanek z pkt 2, 5 i 6, tj. posiadania okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art.

33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy po dniu 31 grudnia 2008 r., Sąd uznał za istotne następujące okresy zatrudnienia E. J.:

- od 26 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w Przedsiębiorstwie (...) we W.,
- od 19 marca 1997 r. do 30 kwietnia 2001 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O.,
- od 18 września 1979 r. do 6 września 1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) we W..

Jak podał Sąd Okręgowy, we wszystkich wyżej wymienionych miejscach pracy, E. J. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku wiertacza - strzałowego. Przesłuchani w toku postępowania świadkowie Z. S., P. M. i L. P. oraz sam ubezpieczony zgodnie zeznali, że praca E. J. w wymienionych zakładach pracy polegała na wierceniu otworów strzałowych w gruncie (betonie, żelbecie, cegle, skale), który jest do wyburzenia, przy pomocy wiertarki pneumatycznej, a następnie na załadunku w wywiercone otwory materiałów wybuchowych i dokonaniu odstrzału. Ubezpieczony pracę wykonywał również w kopalniach odkrywkowych i kamieniołomach. Praca ta niczym nie różniła się od pracy wiertacza pracującego pod ziemią w kopalniach odkrywkowych. Z tytułu wykonywanej pracy E. J. otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, odzież ochronną i posiłki regeneracyjne. Mając na uwadze, że wskazane osobowe źródła dowodowe korespondowały ze sobą, cechowały się wysokim poziomem zbieżności, logiki i wzajemnie się uzupełniały, Sąd Okręgowy uznał je za przekonujące. Sąd powołał się również na definicję pracy w szczególnych warunkach oraz o szczególnym charakterze, która zawarta została w art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz zaznaczył, że według rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (załącznik – wykaz A, dział I pkt 3) prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego to w górnictwie m.in. wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych. Również według wykazu z załącznika do ustawy o emeryturach pomostowych za pracę w szczególnych warunkach uznaje się m.in. prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu, czy też prace udostępniające lub eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych.

Mając na uwadze powyższe regulacje prawne, zeznania wymienionych wyżej świadków, przesłuchanie ubezpieczonego, jak również zgromadzoną w niniejszej sprawie dokumentację, Sąd pierwszej instancji uznał pracę E. J. jako wiertacza - strzałowego za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Według tego Sądu pośrednim potwierdzeniem takiego wniosku końcowego są również kwalifikacje, jakie musiał zdobyć ubezpieczony celem wykonywania tego typu pracy, jak również fakt, że współpracownikom ubezpieczonego organ rentowy przyznał emerytury pomostowe i jedynym czynnikiem odróżniającym sprawy tych osób była okoliczność, że w przypadku współpracowników ubezpieczonego pracodawcy dochowali formalności i wydali zaświadczenia o pracy w szczególnych warunkach. Biorąc pod uwagę, że w wymienionych wyżej zakładach pracy ubezpieczony przepracował na takim stanowisku powyżej 15 lat i świadczył omawianą pracę zarówno przed 1 stycznia 1999 r. oraz po 31 grudnia 2008 r., Sąd stwierdził, że E. J. spełnia wszystkie przesłanki uprawniające go do otrzymania emerytury pomostowej.

Dalej Sąd podał, że w wyroku z 14 lutego 2017 r. w sprawie sygn. akt VIII U 549/16 Sąd nie wskazał od jakiej daty wnioskodawcy przysługuje świadczenie przedemerytalne, a jako że sprostowanie takie, w trybie art. 350 § 1 k.p.c. wiązałyby się z dokonaniem merytorycznej zmiany treści wyroku, Sąd uwzględnił w tym zakresie wnioski pozwanego w przedmiocie uzupełnienia wyroku o datę, od której możliwe jest przyznanie świadczenia.

Według Sądu Okręgowego ze zgromadzonego materiału dowodowego bezspornie wynika, że wnioskodawca legitymuje się odpowiednimi okresami pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, a zatem uznać należało, że wobec rozwiązania stosunku pracy z dniem 7 kwietnia 2016 r. datą, od której należy przyznać świadczenie jest dzień 8 kwietnia 2016 r. tj. dzień w którym wnioskodawca spełnił łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury pomostowej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie tego samego materiału dowodowego, Sąd pierwszej instancji, wyrokiem z 25 kwietnia 2017 r. uzupełnił swój wyrok i ustalił datę początkową prawa do emerytury pomostowej na dzień 8 kwietnia 2016 r.

Apelację od tego orzeczenia wywiódł organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę oraz oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. ZUS zarzucił orzeczeniu naruszenie prawa materialnego – art. 4 i art. 49 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych przez przyznanie E. J. prawa do emerytury pomostowej od 8 kwietnia 2016 r., pomimo że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 pkt 3) ani nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008 r. prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 pkt 6), a także naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do przyznania prawa do emerytury pomostowej od 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona, bowiem trafny jest zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędne zakwalifikowanie prac wykonywanych przez wnioskodawcę na stanowisku wiertacza – strzałowego jako prac wykonywanych w górnictwie, a polegających na wydobywaniu, obróbce i przeróbce surowców skalnych oraz wydobywaniu ropy naftowej i gazu, wymienionych w wykazie A, dziale I po pozycję 3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), jak również prac bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu i prac udostępniających lub eksploatacyjnych związanych z urabianiem minerałów skalnych, wymienionych w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem ani pracodawcy wnioskodawcy, tj. Przedsiębiorstwo (...) we W., Przedsiębiorstwo (...) w O. i Przedsiębiorstwo (...) we W. nie należeli do branży górniczej ani też wykonywane przez wnioskodawcę obowiązki nie miały związku z ww. pracami.

Przypomnienia wymaga, że art. 4 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U.2015.965 t.j.), stanowi, że prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Natomiast na podstawie art. 49 ustawy pomostowej prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Na potrzeby ustawy o emeryturach pomostowych ustawodawca, w załącznikach 1 i 2, zawarł zamknięty katalog prac w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze. Katalog ten odbiega swoim zakresem od wcześniej obowiązujących wykazów prac w szczególnych warunkach wymienionych w poprzednio obowiązującym rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

Niezależnie jednak od tego trzeba wskazać, co zresztą w tej sprawie jest najważniejsze, że utrwalone jest już stanowisko judykatury i komentatorów, że przynależność pracodawcy do określonej gałęzi przemysłu ma znaczenie istotne i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały przypisane w tym akcie prawnym. Pracami w szczególnych warunkach nie są wszelkie prace wykonywane w narażeniu na kontakt z niekorzystnymi dla zdrowia czynnikami, lecz jedynie takie, które zostały rodzajowo wymienione w załączniku do rozporządzenia, z przypisaniem ich do określonego działu przemysłu. Wyodrębnienie prac kwalifikujących do emerytury w obniżonym wieku ma bowiem charakter stanowiskowo-branżowy, co nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są wykonywane. Uciążliwość i szkodliwość pracy wynika właśnie z jej branżowej specyfiki, a zatem przynależność pracodawcy do określonej gałęzi przemysłu ma istotne znaczenie, wobec czego nie można dowolnie wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały przypisane w załączniku do rozporządzenia.

Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości i uciążliwości do oddzielnych działów oraz poszczególnych stanowisk w ramach gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż należy przyjąć, że konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na czynniki szkodliwe w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale przemysłu jest umiejscowione. Konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym właściwym dla danego działu gospodarki (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 czerwca 2009 r., I UK 20/09 i I UK 24/09; z 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, a także z 14 marca 2013 r., I UK 547/12; niepublikowane).

Wnioskodawca twierdził, że w zakwestionowanych przez ZUS okresach wykonywał prace w warunkach szczególnych jako wiertacz – strzałowy, co potwierdził pracodawca wystawiając mu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Praca ta jednak nie mogła być kwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach. Przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że wnioskodawca wykonywał prace wymienione w wykazie A, Dział I obejmującym pracę w górnictwie, nie jest uzasadnione. Wskazać należy, że nie może świadczyć o tym tylko fakt, że powierzone wnioskodawcy stanowisko pracy odpowiadało nazewnictwem stanowisku wymienionemu w górnictwie. Ta ostatnia branża diametralnie różni się od przemysłu budowlanego, w którym swoje obowiązki wykonywał wnioskodawca. W szczególności zupełnie inne jest narażenie na czynniki szkodliwe w górnictwie dla osoby wykonującej pracę wiertacza - strzałowego niż w budownictwie, gdzie ryzyko ekspozycji na niekorzystne dla zdrowia czynniki jest niższe. Oczywiście w obu przypadkach pracownicy narażeni są działaniem pewnych szkodliwych czynników fizycznych, t.j. hałas, drgania mechaniczne, niską temperaturę, wysoką wilgotność powietrza oraz nieprawidłowe oświetlenie, a także czynników chemicznych w postaci różnego rodzaju pyłów, substancji rakotwórczych i gazów. Jednak stanowiska pracy, w szczególności w podziemnych zakładach górniczych, należą do szczególnie niebezpiecznych z uwagi na: specyficzny proces technologiczny, ograniczoną przestrzeń miejsca pracy, nagromadzenie różnych urządzeń technicznych w wyrobiskach górniczych o małej przestrzeni roboczej oraz oddziaływanie skojarzonych zagrożeń naturalnych w

postaci zagrożenia metanowego, tąpnięciami, wyrzutami gazów i skał, klimatycznego, wybuchem pyłu węglowego, wodnego. Tymczasem w zakładach budowlanych, w których świadczył pracę wnioskodawca, tak znaczna ekspozycja na szkodliwe czynniki nie występowała. Przepisy decydujące o pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w zakresie budownictwa nie przewidują stanowisk wiertaczy, czy strzałowych, a nie ma w świetle powyższego podstaw do dowolnego ich przenoszenia z działu górnictwa. Zasady powyższe dotyczą wszystkich spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy objętych ustaleniami Sądu Okręgowego.

Z wyżej wskazanych motywów Sąd Apelacyjny ocenił odmiennie od sądu pierwszej instancji charakter pracy wnioskodawcy w spornym okresie na stanowisku wiertacza - strzałowego, uznając, że nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnienia w warunkach szczególnych. Nie spełnił on przesłanki wykazania 15 lat pracy w tychże warunkach, nie przysługuje mu zatem prawo do emerytury pomostowej. W tym miejscu wskazania także wymaga, że uwzględnienie danego okresu do emerytury nie jest uzależnione od wystawienia świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wystawienie takiego dokumentu może jedynie sugerować, że pracownik w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych. Można zatem stwierdzić, że stosowne świadectwo pracy stwarza pewne domniemanie faktyczne, które z racji tego, że jest to dokument prywatny, pozwala przeprowadzić postępowanie ponad wskazane w tym dokumencie okoliczności.

Sąd Apelacyjny podkreśla przy tym, że wszystkie wymienione wyżej przesłanki do nabycia prawa do emerytury muszą być spełnione łącznie, o czym stanowi przepis art. 4 tej ustawy. Dlatego też niespełnienie choćby jednej z nich przekreśla możliwość nabycia prawa do świadczenia, co ma miejsce w przypadku wnioskodawcy. Wadliwe przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych doprowadziło do naruszenia prawa, tj. art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Wnioskodawca nie wykazał okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych ani w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ani w rozumieniu art. 3 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, a zatem nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury w oparciu o powołane przepisy. Z tych powodów wyrok Sądu Okręgowego został zmieniony w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny wydał w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.).

SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Maria Pietkun SSO del. Artur Tomanek

R.S.